2026-02-25

Mariestads kommun

Landsbygdsdialog i Odensåker, Tidavad, Låstad och Skalkarike

Plats: Tidavads IF

Närvarande Mariestads kommun: Johan Abrahamsson, kommunstyrelsens ordförande, Henrik Andersson, kommunstyrelsens vice ordförande, Janne Jansson, kommunstyrelsens andre vice ordförande, Adam Johansson, planchef, Ida Karlsson, samhällsbyggnadsstrateg, Andreas Päjäärvi, säkerhetschef

Deltaganade: ca 30 personer

Program

Inledning och presentation av representanter från kommunen.

Information om arbetet med ny Översiktsplan

Workshop kring Översiktsplanen

Dialog med övrig information och frågor

Summering av workshop

Bord 1

- Skola och förskola är avgörande funktioner att bevara.
- Stora problem med kollektivtrafiken, särskilt bussförbindelsernas tillförlitlighet.
- Behov av bättre belysning och fler cykelbanor.
- Den lokala affären är viktig som service och social mötesplats.
- Fritidsverksamhet och föreningsliv är avgörande för att attrahera barnfamiljer.
- Området är historiskt präglat av jordbruk, men många äldre byggnader förfaller och behöver ny användning.

Bord 2

- Möjlighet att använda tomma byggnader för äldreomsorg.
- Utbyggnad av Tidavad bedöms lämplig söderut, med hänsyn till översvämningsrisker vid Tidan.
- Vikten av att kunna bo kvar på orten under hela barnens uppväxt.
- Idrottsföreningen lyfts som central för trivsel och social sammanhållning.
- Vägnätet till och från Tidavad upplevs som mycket bristfälligt och påverkar både boende och kollektivtrafik.

Bord 3

- Skola, föreningsliv och kollektivtrafik lyfts som grundläggande funktioner.

- Skötsel och utveckling av fågeltornet och naturreservatet vid sjön.
- Vägstandarden är låg och kommunen uppmanas att driva frågan gentemot Trafikverket.
- Önskemål om cykelväg mellan Tidavad och Skogsbo.
- Kulturbygden Odensåker med omnejd bör uppmärksammas och bevaras.

Bord 4

- Jordbruksmark ska fortsatt användas för jordbruk.
- Bebyggelse bör förtätas längs befintliga stråk mot Ekby, Utby och Binneberg.
- Behov av asfaltering mellan Låstad och Tidavad.
- Landsbygdskänslan ska bevaras – inga större villaområden.
- Ingen etablering av solcellsparker på jordbruksmark.
- Förenkla möjligheterna att bygga på landsbygden och möjliggöra uthyrning av gårdshus till äldre generationer

Frågor och svar

- Fågeltornet vid sjön - vem har ansvar? Det gamla är rivet.

Svar: Om det ligger i naturreservatet kring Sjön Östen är det Län

- Mat och el-försörjning – finns det med i beredskapsplan?

Svar: Vi jobbar på det – 2% av Sveriges befolkning finns här men 11% av all mat produceras här.

Det finns förväntningar på den enskilde medborgaren.
Som enskild ska man kunna klara sig minst 7 dagar, gärna 2 veckor. Hemberedskap är det som gäller för att kommunen ska hinna ställa om innan de kan börja stötta alla invånare, efter de svagaste i samhället.

- Finns det skolmat för 7 dagar? Skolbarn äter flera dagar borta. Är det med i planen?

Svar: Det är med i plan. Att bygga upp kommunalt matlager – kommer ställas högre krav fr.o.m 2027 enligt lag, men vi tittar redan på det.

- Bygdegårdars roll i beredskap?

Svar: Det förs dialog med bygdegårdar – privata aktörer går att använda men det kommer komma i senare steg, först kollar vi på kommunalt ägda byggnader.

Boverket har hand om investeringsbidrag för bygdegårdar.

- Är avveckling av byggnader från kyrkan med i beredskapsplanering?

Svar: Nej inte från kommunens sida. Svenska kyrkan arbetar också i dessa frågor och det finns en samverkan.

- Elproduktion – kraftvärmeverk? Varför satsar kommunen inte mer på det?

Svar: En fråga som diskuteras väldigt mycket, men finns inga beslut eller planer på det just nu.

- I en krissituation och vi blir fler? Är det beräknat i plan?

Svar: Mariestads kommun är utpekad som mottagarkommun vid kris, vi tar emot de som behöver lämna sina kommuner med högre riskklass. Men vi tar också hänsyn till att vi är en kommun med mycket turism. Vistas man i Mariestad när krisen kommer måste vi klara att ta hand om de personerna i 14 dagar.

- Livsmedelsförsörjning om slakterier och mejerier slås ut?

Svar: Det kollas på rotationslager. Länsstyrelsen har också ett projekt kring småskalig produktion i uppstart.

- Får man bygga på jordbruksmark?

Svar: Man får inte ta en hel jordbruksmarksyta – men i samband med annan befintlig infrastruktur och byggelse är det okej.

- Hur många fler hus klarar Tidavads VA av?

Svar: All tillväxt skapar nya förutsättningar även för VA-systemet. En direkt konsekvens vi måste kunna hantera i så fall.

Önskemål

- Cykelväg mellan Tidavad – Skogsbo.

Svar: Kommunen tar med sig önskemålet i arbetet med bättre förutsättningar för gång- och cykel.

Synpunkter

- Vägstandard Tidavad med omnejd

Svar från Trafikverket: När det kommer till synpunkter på vägstandarder etc. lämnas de till Trafikverket. Det går bra att skicka in gällande drift och underhåll via trafikverkets e-tjänst: Drift och

underhåll - E-tjänstportalen. Det går också alltid att skicka in ärenden till trafikverket@trafikverket.se.

- Synpunkter framfördes på vägbredden mellan Låstad och Tidavad efter upprustning.

Svar från Trafikverket: I samband med att det ska göras en beläggningsåtgärd sker också förberedande åtgärder på vägen så som dikning. Detta resulterar ibland i en smalare vägbana.

- Deltagare uttrycker stor frustration kring olika problem kring dess funktion.
  - Elever missar skoltid på grund av långa förseningar, inställda avgångar och att bussen har kört fel väg och missat att plocka upp elever.
  - Vårdnadshavare har blivit uppmanade att hålla kolla upp om bussen är inställd. Det är svårt att lösa logistik när bussen blir inställd 5 minuter innan avgång och att ständigt behöva kolla.
  - Närtrafiken – funkar bra men bara när de går viss tid under dygnet.
  - Kompetens hos busschaufförerna ifrågasätts. Vissa vågar inte möta Västtrafiks bussar på de lite smalare vägarna på landsbygden. Ett problem som inte funnits under tidigare år.
  - Kommunen uppfyller inte sina egna riktlinjer för skolskjuts på grund av problemen.
  - Vem bär ansvaret om det händer en olycka?

Svar: Det har gjorts en skrivelse från kommunstyrelsens arbetsutskott till Västtrafik gällande en oacceptabel situation kring busstrafiken.

När det kommer till att hålla kolla på inställda avgångar får kommunen utreda om det finns något sätt att kunna kommunicera förseningar bättre. Handläggare på kommunen får inte heller uppdateringar kring förseningar och i dagsläget används Unikum vid tillfällen som när vi vet i förhand att det är snökaos.

Det är skolan/kommunen som bär ansvar att barn tar sig säkert till skolan och tar ärendet på största allvar.